

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 00
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva ulica 25

1000 LJUBLJANA

E-pošta: gp.ukom@gov.si

Številka: 091-43/2013/2
Datum: 9. 12. 2013

Zadeva: Odgovor na predlog – Odgovornost zdravnikov
Zveza: Predlagam vladi.si 5178-370 (vaš dopis št. 092-370/2013/1 z dne 21. 11. 2013):

Ministrstvo za pravosodje je prejelo predlog, posredovan preko spletnega portala predlagam.vladi.si, ki se nanaša na preiskovanje kaznivih dejanj zdravnikov. Predlagateljica se sklicuje na ureditev, ki velja za preiskovanje kaznivih dejanj policistov, torej na posebni oddelek, ki naj bi bil ustanovljen pri okrožnem državnem tožilstvu. Ocenjuje, da je odgovornost policistov na splošno precej manjša kot je odgovornost zdravnikov, pa za preiskovanje slednjih ni posebnega oddelka, kar naj bi bilo nenavadno. Kolikor bi ustanovili posebni oddelek, bi se po mnenju predlagateljice morda tudi v zdravstvu kaj premaknilo, morebiti bi se zvišala raven odgovornosti pri nekaterih, do določene mere pa bi se zmanjšala tudi korupcija.

Uvodoma želimo pojasniti, da Oddelek za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili (v nadaljevanju: Posebni oddelek) deluje pri Specializiranem državnem tožilstvu Republike Slovenije kot samostojna notranja organizacijska enota s posebnim položajem, in sicer po načelu strokovne in operativne avtonomnosti v skladu z določbami Zakona o državnem tožilstvu¹ (prvi odstavek 199. člena ZDT-1). Posebni oddelek je izključno krajevno in stvarno pristojen za obravnavo kaznivih dejanj, če jih storijo uradne osebe:

- Policije;
- notranjih zadev, ki imajo policijska pooblastila v okviru izvajanja nadzora po zakonu, ki ureja Policijo;
- vojaške policije, ki imajo pooblastila policije v predkazenskem postopku;
- s pooblastili policije v predkazenskem postopku, ki so napotene na misijo v tujini;
- Obveščevalno-varnostne službe ministrstva, pristojnega za obrambo;
- Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (drugi odstavek 199. člena ZDT-1).

¹ Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1 (ZDT-1).

Posebnemu oddelku posledično pripadajo »pooblastila policije v predkazenskem postopku«, kadar deluje v okviru svoje izključne zakonske pristojnosti (prvi odstavek 158.a člena Zakona o kazenskem postopku²).

Specializirano državno tožilstvo je sicer pristojno za pregon storilcev najzahtevnejših kaznivih dejanj, katerih pregon terja posebno organiziranost in usposobljenost državnih tožilcev ter najvišjo raven učinkovitosti in usposobljenosti ter tožilsko delovanje na območju celotne države (prvi odstavek 192. člena ZDT-1), torej zlasti kaznivih dejanj na področju organiziranega klasičnega in gospodarskega kriminala, terorizma in korupcijskih kaznivih dejanj (drugi odstavek 192. člen ZDT-1).

Nadalje želimo izpostaviti razloge, ki so vodili k ustanovitvi Posebnega oddelka. Ti so tako formalne kot tudi vsebinske narave.

Ustavno sodišče Republike Slovenije³ in Evropsko sodišče za človekove pravice⁴ sta ugotovila, da prej veljavna ureditev državljanom in drugim osebam v Republiki Sloveniji v primeru kaznivih dejanj, storjenih s strani policije ob izvajanju pooblastil v predkazenskem postopku (torej pri opravljanju službe), ni zagotavljala ustrezne neodvisne kazenske preiskave očitkov zoper postopanje policije in posledično tudi ne pravice do učinkovitega pravnega varstva, saj so osumljenci takih kaznivih dejanj policisti, v skladu z določbami Zakona o kazenskem postopku pa je za odkrivanje storilcev kaznivih dejanj pristojna policija.

Obveznost države, da na učinkovit način varuje posameznika pred najhujšimi posegi v njegovo življenje, celovitost in dostojanstvo ter mu v primeru takih posegov zagotavlja pravico do učinkovitega pravnega sredstva torej izhaja tako iz Evropske konvencije o človekovih pravicah in judikature Evropskega sodišča za človekove pravice kot tudi iz Ustave Republike Slovenije in judikature Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Navedeno pa kot že rečeno ne more biti zagotovljeno, če so za odkrivanje osumljencev kaznivih dejanj, storjenih ob izvajanju pooblastil v predkazenskem postopku, pristojne uradne osebe Policije, kateri pripadajo tudi osumljenci.⁵

Gre torej za znano vprašanje, kdo nadzoruje nadzornike (*»Quis custodiet ipsos custodes?«*⁶, Juvenal, Satira VI), ki je povezano s potencialnim konfliktom interesov, neodvisnostjo in posledično sistemsko jasno razmejeno organizacijo dela. Ker policisti, ki preiskujejo morebitna kazniva dejanja zdravnikov, takšnega konflikta nimajo (saj gre za povsem drugo področje in način dela), ni videti razloga, zaradi katerega bi dvomili v učinkovitost oziroma nepristranskost preiskovanja v tovrstnih primerih.

Vprašanje »teže odgovornosti« torej ni imelo bistvenega vpliva na ustanovitev Posebnega oddelka. Tudi sicer je težko na splošno oceniti, da imajo npr. zdravniki večjo odgovornost kot policisti, saj je navedeno odvisno tudi od konkretnih okoliščin posameznih primerov (policija npr. lahko s svojim delovanjem zavaruje življenje in zdravje večjega števila ljudi, kolikor odvrata hujšo nevarnost, ki preti množici).

Nadalje opozarjamo, da je tudi ustanovitev Specializiranega državnega tožilstva potrebno razumeti v širšem okviru oblikovanja institucionalnega okvira, ki je potreben za boj z

² Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo in 47/13 (ZKP).

³ Odločba št. Up-555/03 in Up-827/04 z dne 6.7.2006.

⁴ Sodba v primeru *Matko v. Slovenija* št. 43393/98 z dne 2. 11. 2006.

⁵ To smiselno velja tudi kadar kaznivo dejanje v Slovenski vojski ali Ministrstvu za obrambo stori vojaška ali civilna oseba, zaposlena v Slovenski vojski oziroma drug delavec, zaposlen na obrambnem področju, oziroma oseba, napotena na misijo v tujini. V takšnem primeru imata pooblastila policije v predkazenskem postopku v povezavi z določbami Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – UPB1, 96/12 – ZPIZ-2.) Vojaška policija in Obveščevalno varnostna služba Ministrstva za obrambo (glejte tudi 158. člen ZKP). Glede na svoje pristojnosti sta tudi navedena organa tako imenovana državna represivna organa.

⁶ V slovenščini: "Kdo bo varoval varuhe?"

organiziranimi kriminalom in ti. kriminalom belih ovratnikov. Posebni oddelki so se namreč oblikovali tako na ravni policije (Nacionalni preiskovalni urad), državnega tožilstva (Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije) kot tudi sodišč (specializirani oddelki okrožnih sodišč za sojenje v zahtevnejših zadevah organiziranega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih podobnih kaznivih dejanj). Vzpostavila naj bi se torej celotna ti. veriga pravičnosti (ang. *Chain of Justice*). Kot je razvidno iz zapisanega, je ključni kriterij za stvarno pristojnost posameznih členov v »verigi pravičnosti« teža kaznivega dejanja oziroma pomen kazenskopravne dobrine, ki je varovana z inkriminacijo kaznivega dejanja. Iz slednje pa so posredno razvidne tudi potencialne škodljive posledice, ki jih predstavlja storitev tovrstnega kaznivega dejanja (tudi za širšo družbo). Očitno je torej, da npr. strokovne napake zdravnikov, ki predstavljajo kaznivo dejanje Malomarnega zdravljenja (179. člen Kazenskega zakonika⁷) in katerih inkriminacija varuje kazensko-pravno vrednoto človekovega zdravja, praviloma ne spadajo v to skupino.

Glede na navedeno, ocenjujemo, da je veljavna ureditev pristojnosti za odkrivanje in preiskovanje ter pregon kaznivih dejanj, ki jih storijo zdravniki, v okviru opravljanja svoje službe, ustrezna in primerna.

S spoštovanjem!

mag. Matija VIDMAR
v.d. generalnega direktorja

---

⁷ Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo; (KZ-1).